

POSTOJNSKI
PREPIH

JANUAR 2015 48 LETNIK 9

OBČINA
POSTOJNA

»Gasilci so brez dvoma redki, na katere se ob naravnih nesrečah lahko zanesemo, in na takšno prostovoljno organizacijo moramo biti vsekakor ponosni. Resnično so prevečkrat prezrti junaki, za katere vemo, da nam bodo v težkih trenutkih priskočili na pomoč.«

Sandra Kovačič, Hruševje

Predsednik TD Pudgura Evgen Požar.

Dan samostojnosti in enotnosti

V občini Postojna smo dan samostojnosti in enotnosti obeležili v Podgori; prireditve že trinajst let organizira Turistično društvo Pudgura. Predsednik društva Evgen Požar je v govoru izpostavil želje in načrte državljanov ob odločitvi za samostojno državo in opozoril na težave, ki nas spremljajo danes. Kratek nagovor z voščilom je imel tudi župan Igor Marentič.

Dan samostojnosti in enotnosti je državni praznik. Praznujemo ga 26. decembra, na dan razglasitve rezultatov plebiscita, ki je potekal 23. decembra 1990. Udeležilo se ga je 93,2 % vseh volilnih upravičencev in kar 95 % udeležencev

volivcev je na vprašanje »Ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država?« odgovorilo pritrdilno. Septembra 2005 so s spremembo zakona o praznikih in dela prostih dnevih dan samostojnosti preimenovali v dan samostojnosti in enotnosti, ker naj bi Slovenci na ta dan pokazali največjo mero enotnosti v svoji zgodovini. Smo še enotni? Koliko vprašanih državljanov bi na vprašanje »Kateri državni praznik praznujemo 26. decembra?« vedelo pravičen odgovor? Po že opravljenih anketah zelo malo.

Besedilo: Gabriela Brovč; fotografija: Foto Atelje Postojna.

anketa

Kaj vam je najbolj ostalo v spominu ob ujmi?

Imke Alenka Harbig, Planina

Počutila sem se, kot da me je nek časovni stroj vrgel v leta brez elektrike, z le eno toplo sobo v hiši, ledeno vodo iz pipe in večerjami ob svečkah. V spominu pa sta mi najbolj ostala občutek nemoči proti naravi in občutek skupnosti. Vsak je pomagal svojemu bližnjemu in pomoč je bila vedno, ko jo je kdo potreboval.

Jože Šemrov, Rakulik

Groza. Živim ob robu gozda; še danes slišim, kako je pokalo okrog in okrog. Naenkrat je postalo tako samotno, vse v ledu, brez elektrike, brez gretja. Drugi dan smo elektriko dobili od sosedu Janka Šabca, ki je imel agregat, toda le toliko, da smo ohranili živež v zamrzovalni skrinji, medlo luč in si napolnili mobilne. Šele po treh dneh smo lahko stopili iz hiše in prišli do ceste. Take groze si res ne želim več doživeti.

Jože Ambrožič, Slavina

Razdejanje, delo gasilcev, ogromna škoda v gozdu. Slavinski gasilci so bili na terenu cele dni, pomagali niso samo v Slavini, ampak tudi v vseh sosednjih vaseh do Orehka, Žej, Grobišč ... Vsi, ki smo bili kakor koli usposobljeni za delo, smo bili aktivirani, skupaj s traktorji, vitli in drugim orodjem; čistili smo poti, poskrbeli za ogrožene hiše, tolkli led z daljnovodov. Kljub temu da je ogromna škoda v gozdu, ki pripada agrarni skupnosti, deloma že sanirana, nas čaka še veliko dela – pogozdovanje, vlaganje v gozd, vzdrževanje nasadov – dokler gozd ponovno ne poraste.

Boža Križman, Postojna

Dogajanje sem spremljala daleč od doma. Nisem došla, kako hudo je, dokler nisem iz avtomobila domov grede zagledala razdejanje. Prizori so bili žalostni. Zdelo se mi je, kot da prihajam v drug svet, ne domov. Zaledenela cesta, podrti drevesa, stebri dalj-

novoda na tleh ... Presunilo me je pripovedovanje domačih, kako nesebičen in solidaren je bil odziv občanov, sosedov, predvsem pa gasilcev in tabornikov. Bilo je hudo, vendar mislim, da smo si Postojnčani po tej nesreči bližji in vemo, čigavo pomoč lahko pričakujemo. Gasilci nikoli ne zatajijo, kar so tudi pokazali.

Stana Prelaz, Gorenje

31. januarja 2014 ne bom nikoli pozabila. Hitro je postalo temno, elektrike ni bilo, mož je prišel iz bolnice, zeblo nas je, ker nismo mogli zakuriti centralnega gretja pa še brez ene same sveče smo bili. Dva dni je bilo zelo hudo. Šele tretji dan sta šla Izidor in Boris lahko v Vinkl, s krpljami na nogah, po dva agregata. Prav pred katastrofo smo zaklali prašiča, skrinja je bila polna mesa. Niti na pogreb sorodnice v Belsko nismo mogli iti. Ne bom pozabila niti mladih Gorenjcev, gasilcev in štirih mladih fantov iz Velike Nedelje, ki so nam pomagali. Imam osemdeset let, mož pa devetdeset, a tolikšne naravne nesreče še nisva doživela.

Margareta Mrše, Prestranek

Kljub neprijetnostim, ki jih je povzročil v naših krajih žled, se spominjam predvsem izredne solidarnosti in medsosedske pomoči; zlasti pri izmenjavanju agregatov, s katerimi so ljudje reševali zaloge v hladilnih skrinjah in ogrevanje. Tudi nesebična pomoč domačih in šestih čeških gasilcev, ki so več kot tri tedne upravljali svoj agregat velike zmogljivosti in oskrbovali z elektriko velik del Prestranka, je vredna lepega spomina.

Marko Jenček, Lohača

»Zgodba« o sanaciji gozdov po žledolomu bo dolga. Domači lastniki gozdov so večinoma opravili svojo dolžnost in se potrudili po najboljših močeh. Posamezniki so, odvisno od razpoložljive opreme in mehanizacije, postonili večjane dela in počistili požarodane gozdove. Država pa je zatajila in ni odigrala svoje vloge. Velike obljube in

načrti vlade o pomoči takoj po nastali ledeni ujmi so ostale neizpolnjene, tako kot tudi ustanovitev državnega podjetja za trgovanje z lesom, ki naj bi poslovalo s pomočjo posojila Evropske investicijske banke. Lastniki se srečujejo tudi s problemi prodaje lesa, saj se je odkup ustavil, kar dokazujejo kupi hlodovine ob gozdnih cestah.

Sandra Kovačič, Hruševje

S posledicami žleda sama nisem bila dosti prizadeta, saj gozda nimamo. Žal mi je le mogočnega oreha na vrtu, od katerega je ostalo le deblo, pa še ta si je že opomogel z mladimi poganjki. Vendar sem temeljito spremenila mišljenje o gasilcih in njihovem prostovoljnem delu. Šele ob tej ledeni ujmi sem došla, da je njihova dejavnost dosti več kot le gasilske veselice in odvečne gasilske vaje ob koncu tedna. Gasilci so brez dvoma redki, na katere se ob naravnih nesrečah lahko zanesemo in na takšno prostovoljno organizacijo moramo biti vsekakor ponosni. Resnično so gasilci prevečkrat prezrti junaki, za katere vemo, da nam bodo v težkih trenutkih priskočili na pomoč.

aktualno

Na Prestranku je oddajnik postavljen preblizu hiš.

NE! baznim postajam v naseljih

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor vzpostavlja ob javnem železniškem omrežju mobilni radijski komunikacijski sistem za železnice. Na seznamu 246 baznih postaj so tudi tri lokacije v Postojni in Prestranku. Čeprav na ministrstvu za infrastrukturo pojasnjujejo, da so leta 2010 oz. 2011 obvestili občine o načrtovanih posegih, so stolpi zrastle, še preden so se krajani zavedli, kaj se sploh dogaja na gradbiščih. Zahtevajo premik stolpov izven naselja.

Tomaž Valenčič, predstavnik civilne iniciative Postojna, je povedal, da so se organizirali konec avgusta, ko je bil stolp že postavljen. »Spravševati smo se začeli, kaj je tukaj zrastle, ne da bi nas obvestili o tem posegu v okolje,« je pojasnil. Jernej Tominc, predstavnik civilne iniciative Prestranek, pa je opozoril, da je oddajnik postavljen preblizu hiš. »Če bi izmerili razdaljo med prvo hišo in oddajnikom, je manj kot 30 metrov.« Kot dodaja Tominc, so predstavniki ministrstva za infrastrukturo in Inštituta za neionizirna sevanja ugotovili, da je vplivni radij sevanja 12 do 13 metrov, kljub temu pa skrb krajanov ostaja. Magda Jakin Černe, predsednica KS Prestranek, je pojasnila, da se je svet krajevne skupnosti Prestranek odzval na pobudo krajanov, ki so izrazili zaskrbljenost nad novo postavljenim oddajnikom, še posebej, ker sta v Prestranku že dva stolpa mobilne telefonije. S posredovanjem Občine Postojna so v Prestranku na zboru krajanov predstavniki ministrstva predstavili projekt, umeščanje v prostor in morebitne vplive na okolje. Pojasnila s ministrstva so bila izčrpna, a študija, ki jo je predstavila Zveza ekoloških gibanj, ponuja drugačne odgovore, izpostavljajo v CI, ki se je pridružila tudi vseslovenskemu združenju civilnih iniciativ. Ali bo ministrstvo za infrastrukturo opredelilo pobudo civilne iniciative kot upravičeno in izvedlo prestavitve stolpa, še ni znano, jasno pa je, da bi v nasprotnem primeru stroške premika morali pokriti pobudniki. Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Tomaž Penko.

Preimenovanje Notranjsko-kraške regije v Primorsko-notranjsko regijo

Z letošnjim letom se je Notranjsko-kraška statistična regija tudi uradno preimenovala v Primorsko-notranjsko regijo.

Do spremembe je prišlo zaradi spremenjene uredbe Evropske unije (EU) o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot, členitev pa je pomembna za usklajevanje regionalnih statistik v EU in za črpanje evropskih sredstev. Primorsko-notranjska regija ostaja del vzhodne kohezijske regije, ki bo v letih 2014-2020 upravičena do 1,27 milijarde evrov sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada. Ker je bila regionalna razvojna agencija poimenovana po Notranjsko-kraški regiji, se je preimenovala v RRA Zeleni kras. Sprememba imena agencije, ki ima sedež v Pivki, deluje pa na območju šestih občin (Bloke, Cerknica, Loška Dolina, Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna), vpliva na spremembo elektronskih naslovov in spletnega mesta, medtem ko ostajajo vsi ostali podatki o podjetju nespremenjeni.

Alenka Čadež Furlan

S kohezijo do komunalne infrastrukture

Projekt izgradnje nove čistilne naprave sofinancira kohezijski sklad, ki bo pokril kar 77 odstotkov stroškov, 15 odstotkov bo primaknila država. Boljši časi se kažejo tudi za projekt rekonstrukcije vodovodnega sistema Postojna-Pivka.

Vladna služba za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je sredi decembra prejela sklep, s katerim je Evropska komisija potrdila "Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020". Sprejetje omenjenega dokumenta bo omogočilo potreben postopek za prijavo projekta rekonstrukcije vodovodnega sistema Postojna-Pivka. Projekt, vreden okoli 30 milijonov evrov, naj bi potekal v treh sklopih, zajemal pa bo obnovo 53 km cevovodov primarnega sistema in novogradnjo 8,7 km cevi sekundarnega sistema ter rekonstrukcijo in obnovo zajetja Malni, so sporočili iz podjetja Kovod. »Obstoječi osrednji vodovodni sistem Postojna-Pivka je resnično dotrajan in nujno potreben obnove; med drugim beleži do 50-odstotno izgubo vode, starost cevi je v povprečju 45 let, na nekaterih odsekih tudi 80 let in več,« je izpostavil vršilec dolžnosti direktorja Kovoda David Penko.

Vršilec dolžnosti direktorja Kovoda David Penko.

Projekt obnove vodovodnega sistema se je začel leta 2008, sodelovalo je osem občin na območju porečja Ljubljanice. Priprave na projekt so potekale pet let, vanj pa je bil vložen milijon evrov. Izbrani izvajalci podaljšujejo svoje bančne garancije, za vsa območja, po katerih naj bi potekali rekonstrukcija in novogradnja, pa so že pridobljene služnosti in gradbena dovoljenja.

Uporabno dovoljenje do konca leta

Zaradi prekomerne preobremenitve in posledično nezadostnega čiščenja odpadnih voda Občina Postojna in Kovod ob pomoči kohezijskih sredstev nadgrajujeta in posodabljata čistilno napravo. Pogodbena vrednost del znaša 2,83 milijonov evrov. Od obstoječega objekta bo ostala le upravna stavba z laboratorijem in dehidracijo blata, bazeni za čiščenje vode in silosi blata bodo odstranjeni. Novo napravo bodo nadgradili s tretjo in četrto stopnjo čiščenja odpadnih voda, s katerima bodo iz odplak odstranjevali nitrate in fosfor, s pomočjo UV dezinfektorja pa onemogočili morebitne mikroorganizme. Dela na čistilni napravi bodo zaključena do konca aprila, ko naj bi naprava začela obratovati poskusno, uporabno dovoljenje pa bi dobila do konca leta.

Da bi preprečili nenadzorovano razlivanje odpadne vode, so med obnovo uredili vodne zadrževalnike, a kot pojasnjujejo domačini, delo ni bilo opravljeno dovolj kvalitetno. Ker gre za kmetijska zemljišča, so nezadovoljni lastniki od predstavnikov Občine, Kovoda, izvajalca in nadzornika del zahtevali takojšnjo rešitev. Urban Pinter, podsekretar za področje investicij in vodja režijskega obrata, je ob tem dogodku napovedal, da bodo ponovno preučili sistem dušenja pretoka, ter izpostavil, da je težava tudi v veliki količini padavinske vode, ki doteka v kanalizacijski sistem iz Stare vasi in s Kremence, zato naj bi v Kovodu opravili ustrezen nadzor.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: arhiv Kovoda